

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378092

Sídlo: Letenská 4/123, 118 51 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2008

Dozorčí rada projednala zprávu bez připomínek dne 28. 5. 2009.

Radou pracoviště schválena dne: 18. 6. 2009

V Praze dne 19. 6. 2009

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od 1. 1. 2007: **doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.**

Ředitel pracoviště: **doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.**

jmenován s účinností od : **1. 6. 2007**

Rada pracoviště zvolena dne 19. 2. 2007 ve složení:

předseda: **RNDr. Jan Králík, CSc.**

místopředseda: **doc. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.**

členové:

Prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen

PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno

PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Karel Kučera, CSc., Univerzita Karlova, Praha

prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava

PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Albena Rangelova, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Libuše Sýkorová, ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Milena Šipková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Rudolf Šrámek, CSc., Masarykova univerzita, Brno

doc. PhDr. František Štícha, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Dozorčí rada jmenována dne 27. 3. 2007 ve složení:

předseda: PhDr. Martin Steiner

místopředseda: PhDr. Helena Karlíková, CSc.

členové:

prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., Masarykova univerzita, Brno

doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha

b) Změny ve složení orgánů:

Během roku 2008 nedošlo k žádným změnám ve složení orgánů.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel ÚJČ AV ČR, v. v. i., se věnoval především každodennímu chodu instituce. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., se zejména zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i. Dbal také na kvalitu vědecké práce a odborný a profesní růst zaměstnanců ústavu, vyhlásil proto v měsíci září atestace pro všechny pracovníky, kteří jim podléhají dle Stanov AV ČR, jakož i další, kteří o atestaci požádali. Velkou péčí věnoval zajištění optimálních podmínek pro vědecké bádání, zejména na zajištění nutných zdrojů dat pro jazykovědný výzkum včetně jejich dostupnosti na internetu. Důraz kladl také na popularizační aktivity pracoviště, především na propagaci činnosti instituce v médiích.

Rada pracoviště:

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 28. 2. 2008, 27. 3. 2008, 5. 6. 2008, 2. 10. 2008 a 4. 12. 2008. Na svých zasedáních projednala a schválila účetní závěrku za r. 2007, rozpočet ÚJČ na r. 2008, žádost o prodloužení výzkumných záměrů do r. 2011 a výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2007. Dále se zabývala projednáváním kapitol pracovního řádu ÚJČ a schválila organizační řád ÚJČ. V součinnosti s ředitelem ÚJČ řešila problematiku související s hodnocením výzkumných záměrů a s převodem budovy ve Valentinské 1, Praha 1 Slovanskému ústavu AV ČR, v. v. i. Rada se průběžně zajímala i o prioritní činnosti oddělení ÚJČ, o výsledky atestačního řízení a o podávané grantové projekty. Usnesení ze zasedání Rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese

www.ujc.cas.cz/oddeleni/index.php?page=vedec.

Dozorčí rada:

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 14. 5. 2008 a 15. 12. 2008. Vzala bez připomínek na vědomí výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2007 a informaci o průběžném čerpání rozpočtu ÚJČ v r. 2008. Seznámila se se schválenými kapitolami pracovního řádu ÚJČ a s organizačním řádem ÚJČ. Dále se zabývala problematikou průběžného hodnocení výzkumných záměrů a převodem vlastnictví budovy ve Valentinské 1, Praha 1. Usnesení ze zasedání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese

www.ujc.cas.cz/oddeleni/index.php?page=dozorci_rada.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V r. 2008 ke změnám zřizovací listiny nedošlo.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

1. HLAVNÍ VĚDECKÁ ČINNOST PRACOVISŤE

Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu ostatních slovanských jazyků. Vědecká činnost je soustředěna do dvou výzkumných záměrů: **Integrovaný výzkum českého jazyka a jeho variet a Vytvoření databáze lexikální zásoby českého jazyka počátku 21. století**. Další práce probíhají v rámci dvou center základního výzkumu MŠMT: **Výzkumné centrum vývoje staré a střední češtiny (od praslovanských kořenů po současný stav)** a **Centrum počítačnické lingvistiky**. Kromě toho v r. 2008 pracovníci ÚJČ řešili 1 projekt programu Podpora projektů cíleného výzkumu, 3 projekty programu Informační společnost a několik grantových projektů GA AV a GA ČR.

Charakteristickým rysem vědecké činnosti je práce na dlouhodobých úkolech. Nejvýznačnějším výsledkem r. 2008 je dokončení rukopisu **Dodatků k pětidílnému Českému jazykovému atlasu** (svazek vyjde v r. 2009), čímž se završilo široce koncipované zpracovávání našich nářečí z pohledu jazykovězeměpisného. Průběžně pokračují práce na **Etymologickém slovníku jazyka staroslověnského**, **Slovníku pomístních jmen v Čechách** a **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku** a na **Elektronickém slovníku staré češtiny**, jehož publikace na internetu (<http://vokabular.ujc.cas.cz>) nahradí vydávání Staročeského slovníku po dokončení 26. sešitu. Dalším důležitým výstupem je **Internetová jazyková příručka** shromažďující nejčastější jazykové dotazy a odpovědi na ně; vznikla v rámci činnosti jazykověporadenské a je určena všem uživatelům češtiny. Synchronní problematice se věnuje rovněž výzkum směřující k vytvoření moderně pojaté **gramatiky současné češtiny**, jako základ nového výkladového slovníku se buduje **lexikální databáze současné češtiny** (<http://www.lexiko.ujc.cas.cz>). Vznikají **korpusy textů** (nářečních i běžně mluvených), část elektronické podoby korpusu DIALOG byla zpřístupněna pro potřeby analýzy mluvené češtiny (<http://ujc.dialogy.cz>). Zpracovávají se **elektronické edice rukopisů a starých tisků**, včetně slovníků z 19. století.

K nejvýznamnějším vydaným publikacím roku 2008 patří:

Štícha, F. - Fried, M. (eds.): Grammar and Corpora/Gramatika a korpus 2007. Praha: Academia, 2008. 464 s. ISBN 978-80-200-1634-8 - Sborník příspěvků z druhé mezinárodní konference Grammar & Corpora / Gramatika a korpus 2007 přináší 41 textů k problematice korpusově orientovaného výzkumu gramatických jevů. Příspěvky jsou v angličtině, slovenštině a češtině, velká část z nich pojednává o speciálních gramatických jevech. Jsou založeny na materiálu Českého národního korpusu, nechybí však ani texty podložené studiem korpusů jiných. Některé z příspěvků se zabývají též problematikou vytváření korpusu.

Matúšová, J. a kol.: Slovník pomístních jmen v Čechách IV (Bíg-Bož). Praha: Academia, 2008. 224 s. ISBN 978-80-200-1654-6 - Slovník zpracovává materiál pomístních jmen, tj. jmen pozemků, terénních útvarů, vod, cest, soch, kapliček a dalších podobných objektů. Tato jména byla shromážděna v letech 1963-1980 a představují unikátní jazykový materiál, který má neocenitelný význam nejen pro výzkum českého jazyka a jeho pojmenovacích schopností, ale který slouží též jako pramen poznání pro jiné vědní disciplíny; svým obsahem je první prací svého druhu u nás. V jednotlivých heslových odstavcích najde čtenář veškeré doklady pomístních jmen a údaje o jejich zeměpisném rozšíření, dále přehled objektů pojmenovaných těmito jmény, etymologické výklady, přehled slovotvorně příbuzných forem i odkazy na stejně znějící jména místní.

V průběhu roku 2008 byly vydány (nebo k tisku připraveny) tyto další publikace:

Staročeský slovník, sešit 26. Praha: Academia, 2008. s. 449-538. ISBN 978-80-200-1635-5

Janyšková, I. - Karlíková, H. (eds.): Varia Slavica. Sborník příspěvků k 80. narozeninám Radoslava Večerky (Studia etymologica Brunensia 4). Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 276 s. ISBN 978-80-7106-943-0

Vykypěl, B.: Život a dílo Adolfa Erharta. Kapitola z dějin české vědy. (Studia etymologica Brunensia 5). Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 220 s. ISBN 978-80-7106-962-1

Rangelova, A. – Světlá, J. – Jarošová, A. (eds.): Lexikografie v kontextu informační společnosti. Praha: ÚJČ AV ČR, v. v. i., 2008. 230 s. ISBN 978-80-86496-41-2

Rangelova, A. – Tichá, Z. (eds.): Language in Tourism. Vícejazyčný studijní slovník pro potřeby cestovního ruchu. Valentin Trajanov, Sofia 2008. 474 s. ISBN 978-9549928-33-4

Příručka pro studium a samostudium bulharštiny, slovinštiny, slovenštiny a češtiny se zřetelem k potřebám cestovního ruchu. Český jazyk. Valentin Trajanov, Sofia 2008. 186 s. 978-80-86496-43-6

Pravdová, M. - Saturková, J. (eds.): O češtině 2. Praha: Edice ČT, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7404-011-5

Janáč, M. - Tumlíř, P. - Harvalík, M.: Divnopis 2. Proč se to tak jmenuje? Praha: Radiopress, 2008. 310 s. ISBN 978-80-86212-61-6

Bachmannová, J.: Za života se stane ledacos. Vyprávěnky ze Železnobrodka. Liberec: Nakladatelství Bor, 2008. 118 s. + CD-ROM. ISBN 978-80-86807-90-4

Hoffmann, B. – Hoffmannová, J.: Český jazyk, česká a světová literatura. Pro maturanty a zájemce o studium na vysokých školách. Nitra: Enigma, 2008. 590 s. ISBN 978-80-89132-72-0

Hošnová, E. - Bozděchová, I. - Mareš, P. - Svobodová, I.: Český jazyk 7 pro základní školy. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 2008. 174 s. ISBN 978-80-7235-391-0

V tisku:

Etymologický slovník jazyka staroslověnského, sešit 14. Praha: Academia

Český jazykový atlas - Dodatky. Praha: Academia

Bibliografie české lingvistiky 1973-74

Bibliografie české onomastiky 2005-2006

Úplný seznam lingvistické produkce pracovníků ÚJČ viz databáze ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>)

Popularizace

Nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ, která je již léta využívána veřejností, je bezplatná **služba jazykové poradny**. Pracovníci odpovídají asi na 40 telefonických dotazů denně, za rok 2008 vyřídili také cca 10 tisíc písemných odpovědí na dopisy a e-maily.

Již po mnoho ročníků je ÚJČ spoluorganizátorem **Olympiády v českém jazyce**, určené studentům základních a středních škol. Pracovníci ÚJČ se podílejí na přípravě soutěžních úkolů i na hodnocení jejich vypracování, a to jak během školního roku (ve školních, okresních a krajských kolech), tak při závěrečném finálovém týdenním soustředění.

Pracovníci se významně podílejí na **popularizaci češtiny v médiích** – v novinách a časopisech i v televizních a rozhlasových pořadech (průběžně na stanicích ČT 1, ČT 2, Nova, Prima, ČRo 1, 2, 3, ČRo České Budějovice, Rádio Vysočina, Lidové noviny a www.iDnes.cz). ÚJČ je jediným ústavem AV ČR, který má již několik let v televizi pravidelný týdenní popularizační pořad O češtině. Pracovníci ÚJČ připravují náměty a vystupují v jednotlivých jeho dílech; výsledkem je i publikace O češtině 2, srov. seznam publikací). Se zájmem veřejnosti se setkal pořad Divnopis vysvětlující méně obvyklá česká místní jména (a také stejnojmenná kniha, srov. seznam publikací). K aktivitám s dlouholetou tradicí patří pravidelné jazykové koutky; ohlas vzbudily rovněž příspěvky Co se jen tak říká podávající etymologický výklad některých českých frazémů (časopis Svět).

Na přání nejrůznějších institucí se pořádají **přednášky a školení** zaměstnanců, a to nejen o jazykové správnosti, ale např. i o historické češtině nebo o našich nářečích. Pracovníci ÚJČ přednášejí v Jazykovědném sdružení a v Kruhu přátel českého jazyka, podílejí se na nejrůznějších kurzech a seminářích (Písemná komunikace - normy a úprava písemností v úředním styku, Kurz lektorských dovedností pro učitele češtiny jako cizího jazyka, Kurzy češtiny pro cizince aj.). Pravidelně provádějí školení v rámci Kurzů základů vědecké práce pro doktorandy na AV ČR. Zúčastnili se akce UNESCO Mezinárodní den mateřského jazyka vstupem Potřebujeme češtinu? A jakou?. Všechna pracoviště ÚJČ se pravidelně účastní akce Den otevřených dveří. Každoročně je pořádán Metodický seminář pro učitele cizích jazyků se zaměřením na novou formu zkoušky TOEFL.

2. SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

ÚJČ spolupracuje s několika vysokými školami, pracovníci se podílejí na výuce na řadě fakult českých vysokých škol (FF UK Praha, PedF UK Praha, MFF UK Praha, FSV UK Praha, FHS UK Praha, KTF UK Praha, FF MU Brno, PedF MU Brno, FEL

ČVUT Praha, PF UJEP Ústí n. L.), včetně výuky cizinců na Letních školách slovanských studií, na několika vysokých školách jsou členy oborových komisí pro doktorské studium, přijímacích komisí a členy vědeckých rad VŠ. V obou semestrech roku 2008 pedagogicky působili na VŠ více než 2 600 hodin (podíleli se na výuce ve 12 studijních programech bakalářských, 11 magisterských a 8 doktorských), kromě toho vedli diplomové a doktorské práce a vypracovávali nejrůznější posudky.

Mezi nejvýznamnější formu spolupráce s vysokými školami patří bádání v rámci dvou Center základního výzkumu:

Výzkumné centrum vývoje staré a střední češtiny (od praslovanských kořenů po současný stav) zabývající se výzkumem vývoje českého jazyka (vokabular.ujc.cas.cz; www.manuscriptorium.com). Výsledkem je *Staročeský slovník*, sešit 26. Praha: Academia, 2008. s. 449-538. ISBN 978-80-200-1635-5, *Etymologický slovník jazyka staroslověnského*, sešit 14. Praha: Academia (v tisku), dále např.: Janyšková, I. - Karlíková, H. (eds.): *Varia Slavica. Sborník příspěvků k 80. narozeninám Radoslava Večerky*. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2008 (= *Studia etymologica Brunensia* 4); Vykypěl, B. (ed.): *T. Berger, Studien zur historischen Grammatik des Tschechischen (Bohemistische Beiträge zur Kontaktlinguistik)*. München 2008; Vykypěl, B. (ed.): *J. Vintr, Studien zur älteren tschechischen Grammatographie*. München 2008 a řada časopiseckých studií.

Centrum počítačové lingvistiky vyvíjející software pro lexikografické zpracování češtiny (<http://www.ujc.cas.cz/oddeleni/index.php?page=dlz21>).

Na základě smlouvy o spolupráci se pracovníci ÚJČ podílejí poskytováním a kontrolou dat na tvorbě **Mluveného korpusu** vznikajícího v Ústavu českého národního korpusu při FF UK.

V roce 2008 společně s pracovníky VŠ řešili grantové a jiné projekty (např. **Kapitoly z české gramatiky** - GA ČR 405/06/1057 společně s PedF a FF MU Brno, FF a MFF UK Praha, Univerzitou Tübingen, Neapol a Sheffield; **Jazyková poradna na internetu** - projekt 1ET200610406 společně s FI MU Brno; **Data a nástroje pro informační systémy** - projekt 1ET200610406 společně s MFF UK Praha; **Integrace jazykových zdrojů za účelem extrakce informací z přirozených textů** - projekt 1ET101120503 společně s MFF UK Praha; projekt **Rozhovory s českými lingvisty** - výzkumný záměr FF UK: MŠMT-0021620825 společně s FF UK Praha).

3. SPOLUPRÁCE S PODNIKATELSKOU SFÉROU A JINÝMI SUBJEKTY

Na základě smluv pokračuje v oboru zcela netradiční spolupráce s firmou **Microsoft** na jazykových technologiích pro češtinu. Probíhají práce na vývoji dokonalejší verze gramatického korektoru češtiny (Microsoft Ireland Operations Limited) a na testování a evaluaci pravopisného korektoru češtiny (Microsoft Corporation).

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – pro nejrůznější instituce se v ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy** (v roce 2008 celkem 17 obsáhlejších), např.: jazyková expertiza Občanského zákoníku pro Ministerstvo spravedlnosti; odborné expertizy zjišťující mimořádné nadání žáků v oboru český jazyk a posudek na jazykovou příručku *Pravidel českého pravopisu Lingea pro MŠMT*; posudek *Zkoušky z češtiny pro cizince podle SERRJ pro Výzkumný ústav pedagogický*; podklady pro akviziční komisi (odborné posudky

plánovaných nákupů rukopisů a vzácných tisků) pro Národní knihovnu ČR; posudek na mluvnici Čeština - řeč, jazyk pro Státní pedagogické nakladatelství; posudky návrhů grantových aj. projektů pro GA ČR, GA UK, Veda - Slovensko apod.

4. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V rámci mezinárodní spolupráce se na pracovišti řeší několik dlouhodobě zaměřených projektů, např.

- pod záštitou UNESCO: **Evropský jazykový atlas** (Atlas Linguarum Europae), projekt ve spolupráci cca 40 zemí Evropy, v roce 2008 se zástupci ÚJČ zúčastnili pracovního zasedání v Durres v Albánii prezentací mapy „játra“ na internetu;

- pod záštitou EU – program Leonardo da Vinci II: **Three-level lexically oriented model for teaching, learning, and evaluation of oral Slavic languages competences in respect with the needs of tourism**, ve spolupráci 7 institucí ze 4 zemí (Bulharsko, Slovinsko, Slovensko, Česko), v roce 2008 byli pracovníci ÚJČ přítomni na pracovním zasedání v Bešeňové na Slovensku a v Primorsku v Bulharsku, kde se připravovaly závěrečné publikační výstupy projektu (Vícejazyčný studijní slovník pro potřeby cestovního ruchu, srov. výše).

Další mezinárodní projekty (výběrově):

Slovanský jazykový atlas – účast na zasedání Mezinárodní komise SJA v Sarajevu, kde pracovníci ÚJČ prezentovali ukázkové mapy s novými kartografickými symboly, které byly Českou národní komisí sestaveny speciálně pro fonetický svazek.

Čeština a bulharština v kontextu informační společnosti – spolupráce s Ústavem bulharského jazyka BAV, publikační výstupy: Uhlířová, L.: Jazykovědci píší e-maily. In: *Bulgaristica – Studia et Argumenta. Festschrift für Ruselina Nitsolova zum 65. Geburtstag.* Herausgegeben von S. Comati. *Specimina Philologiae Slavicae.* Band 151. München 2008, Verlag Otto Sagner, 485–492; Uhlířová, L. - Tomov, M.: Jazykové poradenství v Bulharsku: blízké a odlišné zároveň. *Naše řeč* 91, 2008, 206–213; Uhlířová, L.: O vyjadřování deixe v české a bulharské nominální skupině. S využitím českých a bulharských korpusů. In: *Česká slavistika. Příspěvky k XIV. mezinárodnímu sjezdu slavistů.* *Slavia* 77, 2008, 177–204.

Globalizacija – etnizacija. Etnokul'turnyje i etnojazykovyje procesy – sociolingvistická analýza vztahu jazyka, kultury a etnosu ve slovanských zemích, výstupy: Čmejrková, S.: Češskij jazyk v internete v sravnenii s ruskim (referát na konferenci *Jazyk goroda, Moskva 2008*); Čmejrková, S.: Češskaja jazykovaja situacija i jeje razvitie (referát na konferenci *Slavjanskije jazyki i kultury, Moskva 2009*); Čmejrková, S.: Jak rozumíme kategorii gramatického rodu. Kdy je Češka Čech? In: *Česká slavistika. Příspěvky k XIV. mezinárodnímu sjezdu slavistů.* *Slavia* 77, 2008, sešit 1-3, s. 41-54; Hoffmannová, J. – Šimandl, J.: „Euročeština“ v lucemburských překladech dokumentů Evropského parlamentu. *NŘ* 91, 2008, s. 113-126; Hoffmannová, J.: Současné možnosti a trendy popisu mluvené češtiny (se zaměřením na kolokvializaci a konverzacionalizaci). In: *Česká slavistika. Příspěvky k XIV. mezinárodnímu sjezdu slavistů.* *Slavia* 77, 2008, sešit 1-3, s. 63-75; Hoffmannová, J.: Identita mluvčího/pisatele a volba kódu v české jazykové situaci. In:

Tożsamość a język w perspektywie slawistycznej. Ed. S. Gajda. Uniwersytet Opolski, Opole 2008, s. 391-410.

V roce 2008 uspořádal ÚJČ jednu významnou akci s mezinárodní účastí:

Etymologické symposion Brno 2008, zúčastnilo se ho celkem 44 vědců, z toho 26 ze zahraničí;

pracovníci ÚJČ se podíleli na zajištění dalších dvou akcí s mezinárodní účastí:

4. pracovní setkání projektu LINT BG/06/B/F/LA-166036 Bešeňová, Slovensko (celkem 10 účastníků, z toho 8 ze zahraničí) a

Workshop LINT BG/06/B/F/LA-166036 Primorsko, Bulharsko (celkem 8 účastníků, z toho 6 zahraničních).

Z významných zahraničních vědců ÚJČ navštívili např.:

Prof. Josef VINTR, emeritní profesor Vídeňské univ., Rakousko

Prof. Tilman BERGER, Univerzita Tübingen, Německo

Prof. S. M. Tolstaja, Institut slavjanovedenija RAN Moskva, Rusko

Prof. Neil BERMEI, Univerzita Sheffield, V. Británie

Prof. Galina P. Něščimenko, Ústav slavistiky a balkanistiky RAN, Moskva, Rusko

Prof. Jelena BEREZOVIČ, Uralská univerzita, Jekatěrinburg, Rusko

Prof. Mieczysław BALOWSKI, Univerzita Poznań, Univ. Racibórz, Polsko

Prof. Zbigniew KLOCH, Univerzita Varšava, Polsko

Prof. Pavol ŽIGO, CSc., Jazykov. ústav Ľ. Štúra SAV, Bratislava, Slovensko

Prof. Slavomír ONDREJOVIČ, Jazykov. ústav Ľ. Štúra SAV, Bratislava, Slovensko

Prof. Žanna Ž. VARBOT, Institut ruského jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusko

Prof. Ljubov' KURKINA, Institut ruského jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusko

Prof. Aleksandar LOMA, Institut za srpski jezik SANU, Bělehrad, Srbsko

Prof. Rainer ECKERT, emeritní profesor Humboldtovy univ. Berlín, Německo

Prof. Jadwiga WANIAKOWA, Instytut Języka Polskiego PAN, Krakov, Polsko

Prof. Todor AT. TODOROV, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

Prof. Metka FURLAN, Inštitut za slovenski jezik F. Ramovša ZRC SAZU, Ljublaňa, Slovinsko

Prof. Vera SMOLE, Univerza v Ljublani, Slovinsko

Prof. Valerij MOKIJENKO, Filologičeskij fakul'tet SPbGU, Sankt-Petěrburg, Rusko

Prof. Svetla KOEVA, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

Prof. Radka VLACHOVA, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Jiná činnost

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. Pro

internetovou zkoušku z angličtiny funguje testovací centrum iBT TOEFL.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření nebyla Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., uložena.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:^{*)}

Největším problémem ve financování činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou provozní náklady. ÚJČ je jediným ústavem AV ČR, který je provozován ve čtyřech objektech jiných vlastníků jako nájemce (tj. bez vlastního objektu). V praxi to znamená, že ÚJČ přispívá na provoz čtyřem jiným subjektům, které přitom na rozdíl od ÚJČ dostávají na provoz nemovitostí centrální dotaci - na straně ÚJČ jsou však tyto výdaje nutně financovány z prostředků, které jsou primárně určeny přímo na vědeckou činnost. Některé náklady přitom nemůže ÚJČ ovlivnit – zejména se jedná o zabezpečení objektů, které je ve dvou případech zajištěno dodavatelsky, a vedení ÚJČ nemělo možnost být přítomno u sjednávání podmínek. V jednom případě tak ÚJČ platí jako spoluúčast cca 200 tis. Kč (ARÚ), v druhém cca 100 tis. Kč (ÚČL). Kontrola výše dalších nákladů je navíc často problematická.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:^{*)}

Vědecká činnost pracoviště se bude vyvíjet v rámci dvou výzkumných záměrů, jejichž řešení je plánováno do roku 2011.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:^{*)}

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

^{*)} Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

V roce 2008 nastoupilo do ÚJČ AV ČR, v. v. i., 9 převážně mladých zaměstnanců po ukončení vysoké školy nebo studujících vysokou školu. Pracovní poměr ukončilo 15 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny s 18 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 374.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu byla následující:

Vědečtí pracovníci: 30 zaměstnanců, z toho:

31-40 4

41-50 6

51-60 14

nad 60 6

Vědečtí asistenti: 3 zaměstnanci, z toho:

do 30 0

31-40 2

41-50 0

51-60 1

Doktorandi: 34 zaměstnanci, z toho:

do 30 19

31-40 12

41-50 1

51-60 2

Odborní pracovníci výzkumu: 58 zaměstnanců, z toho:

do 30 18

31-40 8

41-50 11

51-60 14

nad 60 7

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím **)

- a) počet podaných žádostí o informace: 0
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: žádné soudní řízení neprobíhalo
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: nejsou

razítko

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

**) Údaje požadované dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů